

شناسایی و معرفی جمعیت‌های شیرین‌بیان با مواد موثره بالا

گروهی از محققان دانشگاهی موفق به شناسایی جمعیتی از گیاه شیرین‌بیان با بیشترین میزان گلابریدین و گلیسرزیک اسید شدند.

به گزارش روابط عمومی شرکت کشت و صنعت فراوری گیاهان دارویی سهاجیسا و به نقل از بنیاد علم ایران، حسن اسماعیلی مجری طرح و دانش آموخته دانشگاه شهید بهشتی عنوان طرح تحقیقاتی پسا دکتری خود را «معرفی جمعیت غنی از گلابریدین از جمعیت‌های کشت شده شیرین‌بیان ایران و تکثیر انبوه درون شیشه‌ای آن برای تجاری‌سازی در سیستم‌های کشت» عنوان کرد و گفت: از قرن‌ها پیش، انسان‌ها به موازات تلاش برای تهیه غذا و پوشاک، به حفظ سلامتی خود نیز می‌اندیشیدند؛ به طوری که از مواد موجود در پیکره گیاهان موسوم به «دارویی» به عنوان ابزاری مؤثر در التیام بیماری‌ها استفاده کرده‌اند.

وی افزود: بنابراین اندیشه و تفکر تأمین سلامتی و یافتن روش‌هایی برای سالم زیستن و رفع ناراحتی‌های بدن با استفاده از رستنی‌ها و گیاهان مورد توجه جوامع انسانی بوده است ولی با صنعتی شدن جوامع جهانی، فناوری روبه‌رشد انسان و در رقابت با طبیعت، موجب شد تا بشر روش‌های نوینی در درمان بیماری‌های متنوع جسمی و روحی بیابد.

وی ساخت داروهای شیمیایی با اثرات سریع و کارآمد در اوایل قرن بیستم را انقلاب بزرگ بشر در تأمین سلامت جامعه جهانی دانست و یادآور شد: توسعه فناوری موجب شد تا محققان، روش‌های کنترل بسیاری از بیماری‌های کشنده را بیابد ولی در مقابل بروز اثرات جانبی خطرناک و مخرب در استفاده از این داروها بر سلامتی انسان‌ها، ارمغانی بود که در فناوری منهای طبیعت حاصل شد.

اسماعیلی اظهار کرد: از این رو در این مطالعات تلاش کردیم تا با ارزیابی‌های اولیه انجام شده روی جمعیت‌های طبیعی گیاه شیرین‌بیان، جمعیت‌های دارای مقادیر بالای گلابریدین را از طبیعت جمع‌آوری و در مزرعه گیاهان دارویی دانشگاه شهید بهشتی کشت دهیم شد و مقدار گلابریدین و سایر فلاونوئیدها در اندام هوایی و زیرزمینی این گیاه اندازه‌گیری و با جمعیت‌های وحشی مقایسه کنیم.

وی تأکید کرد: در این بررسی‌ها موفق به شناسایی و معرفی جمعیت‌های شیرین‌بیان غنی از گلابریدین و گلیسیریزیک شدیم. همچنین بهینه‌ترین محیط کشت و مناسب‌ترین تنظیم‌کننده‌های رشد جهت کشت درون شیشه‌ای و تکثیر انبوه جمعیت‌های غنی از این دو ترکیب ارزشمند دارویی معرفی شد.

اسماعیلی ادامه داد: با توجه به اثرات بیولوژیکی جالب توجه شیرین‌بیان به‌ویژه اثرات مرتبط با ترکیبات فلاونوئیدی از جمله گلابریدین، محققین معتقدند که این گیاه از گیاهان بسیار مهم مورد توجه در سال‌های آتی خواهد بود.

وی در پایان خاطر نشان کرد: با توجه به غلظت کم گلابریدین در مواد گیاهی شیرین بیان، مطالعه برای تولید این ترکیب با استفاده از روش‌های بیوتکنولوژیکی اعم از کشت سلول و ریشه مویینه بسیار ضروری است.

گلابریدین یک ترکیب شیمیایی است که در عصاره ریشه شیرین بیان (*Glycyrrhiza glabra*) یافت می‌شود. گلابرین به طور موثری از فعال شدن پلاکت‌ها جلوگیری می‌کند و همچنین دارای خواص ضد التهابی و آنتی‌اکسیدانی است.